

Kritisk frigørende tilgange og arven efter Ronald Sultana

Rie Thomsen
Professor MSO
Aarhus Universitet

Koordinator for Masteruddannelsen i
professionel vejledning

Se mere her:

[https://dpu.au.dk/masteruddannelse
r/vejledning](https://dpu.au.dk/masteruddannelse/r/vejledning)

Teorier og metoder i professionel
vejledning (efterår 2026) – søg
kompetencefonden

<https://careerguidancesocialjustice.wordpress.com/> ➡ <https://cocag.co.uk>

IAEVG – International vejlederorganisation

- IAEVG **Communiqué on Social Justice in Educational and Career Guidance and Counselling**
- « IAEVG, as the largest worldwide guidance association, appeals to providers, practitioners, academics and policy makers, **to increase their efforts by embracing social justice as a core value that guides their practices** »

Fra kompetencebeskrivelse til Master i professionel vejledning DK

”Facilitere og lede forandringsprocesser og advocacy omkring relevante målgrupper for vejledningen”.

Fra Sveriges vägldaröremings etiske riktlinje

...och motverkar all form av diskriminering

Vägledera uppmärksammar samhälleliga orätvisor och strävvar efter att företräda individen.

Sultana opdeler vejledningsteorier i tre overordnede tilgange

1. Funktionalistiske
2. Humanistiske
3. Kritisk Frigørende

Kritiske tilgange i vejledning er karakteriseret ved at:

- Undersøge alternativ praksis for at bidrage til forandring
- Se på magt og ubalancer
- Fastholde at mennesker både formes af og kan medskabe deres betingelser

Brug chatten

Jeg har måder at arbejde med det på i min praksis eller ideer til det

**Genkender du
pejlemærket som
relevant i din
vejledningspraksis?**

5 pejlemærker for kritisk frigørende vejledning

5 pejlemærker for socialt retfærdig vejledning

Opbygge kritisk bevidsthed

- Hjælpe folk med at forstå situationen, ikke bare at reagere på den på et personligt plan.

Sætte navn på undertrykkelse

- Hjælpe folk med at se uretfærdighed og organisere sig solidarisk for at få adgang til en anstændig karriere.

Stille spørgsmål til 'det normale'

- Bruge tid på at diskutere, hvad normalitet betyder, og om det nødvendigvis er ønskeligt.

Tilskynde til solidaritet, samarbejde og kollektive handlinger

- Facilitere social interaktion og samarbejde

Arbejde på flere niveauer fra det individuelle til det globale

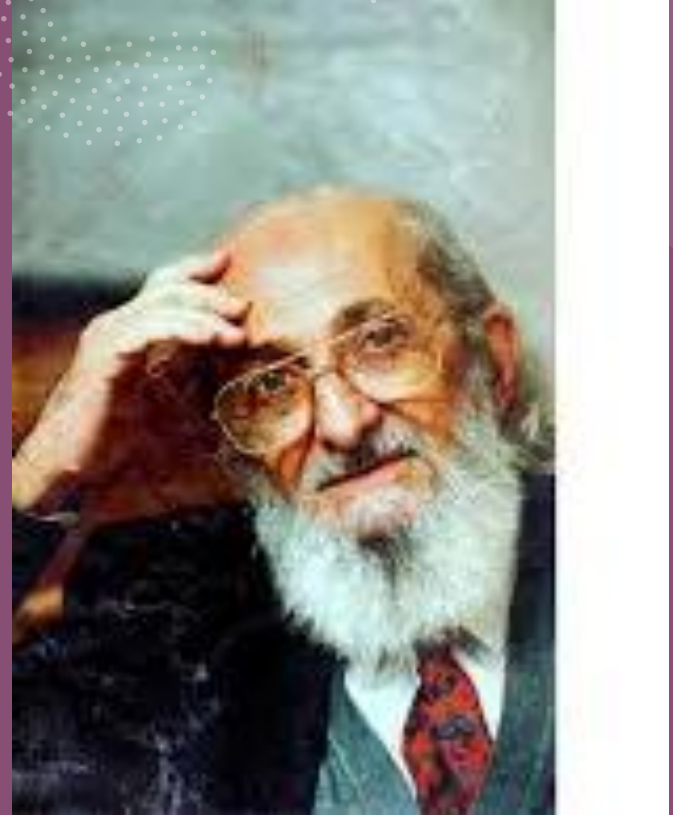
- Gripe ind i individuelle, gruppemæssige, organisatoriske, sociale og politiske systemer.

Opbygge kritisk bevidsthed

- Conscientisation, kritisk bevidsthed, handler om at hjælpe mennesker til at praktisere bevidsthed om de kontekster og strukturelle forhold, de lever under på et givet tidspunkt.
- Hvad sker der i mit liv, som jeg ikke nødvendigvis har kontrol over, hvorfor sker det, og hvad kan jeg egentlig gøre ved det?

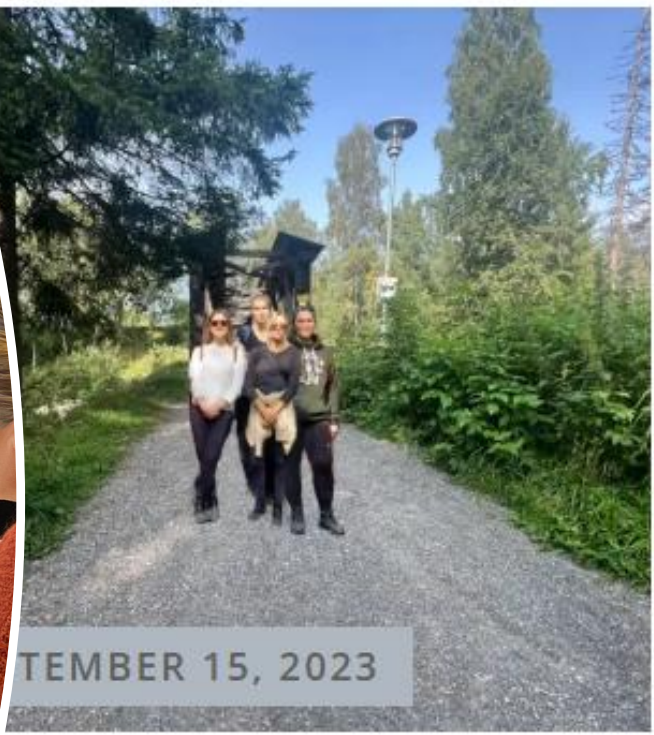
Paulo Freire, Kritisk pædagogik

Engaging colleagues in social justice through discussion of a case study

Elin Holgersson, Lund University,

- Oplevelse af relevans
- Øget bevidsthed
- Udvidede perspektiver
- Empati og forståelse
- Anerkendelse af magtforhold
- Praktiske strategier

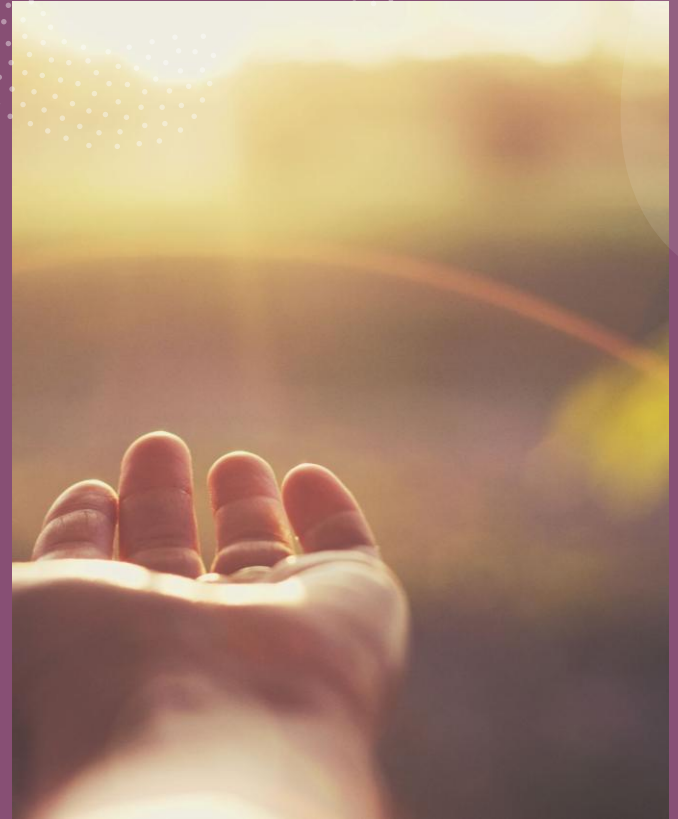

SEPTEMBER 15, 2023

...ostering socially just
...areer guidance
...through a case study
...exercise (Ahmed's

Navngi undertrykkelse

- Hjælp vejledte med at forstå, hvor deres oplevelser er eksempler på undertrykkelse.
- Udfordre selvbebrejdende adfærd
- Foreslå mulige navne til det, de har oplevet, og se, hvordan de har det med det.
- Tilskynd dem til at overveje, hvordan anerkendelse af undertrykkelse omformer det, de kan gøre ved det, de har oplevet.

An emancipatory perspective on working with career guidance in a Danish trade union

*In this post **Sanne Theresa Hasselby** who is an Educational and Career Consultant at **HK Hovedstaden** (a Danish trade union) discusses her work providing career guidance.*

In my work with career guidance counselling in the Danish Trade Union HK, which covers many industries – administration, graphic work, HR, IT, communication and marketing, customer service, laboratory and environmental work, management, logistics and forwarding, consulting, guidance and case management, finance, health, sales and purchasing, I have the privilege of meeting

Sanne Theresa

Stille spørgsmål til 'det normale'

Vores samfund definerer, hvad vi antager er normalt og naturligt.

Dette omfatter, hvad der udgør en karriere, karrieresucces, en 'god uddannelse', et opfyldt liv og så videre.

Hvad der ses som normalt, varierer også for forskellige mennesker.

Det betyder ikke, at det, der er normalt, er dårligt.

Men ved at stille spørgsmålstegn ved, hvad der er normalt og spørge, hvorfor det er normalt, åbner vi muligheder for mennesker.

”Karriere” som værklæsning i dansk på htx i Holstebro

Charlotte Bork Eberhardt, cand.mag i dansk og filosofi

Studievejleder og underviser i dansk og idehistorie på htx Holstebro

Hvordan gør man sig parat til at vælge uddannelse og beskæftigelse? Hvordan hænger præstationspres, drømmejobs og lineær karriereforsståelse sammen? Hvad betyder køn for vores forestillinger om karriere? Det er nogle af de spørgsmål, et værklæsningsforløb i dansk har stillet eleverne i 3.g på htx Holstebro. Svarene har eleverne fundet ved blandt andet at læse Ric Thomsens Tænkepause ”Karriere” (Århus Universitetsforlag 2022).

Forløbets indhold og opbygning

I skoleåret 2025-2026 er studie- og jobpraktik blevet obligatorisk i 3. g på htx i Holstebro. I den forbindelse har skolens danskfaggruppe udviklet et værklæsnings- og karrierelæringsforløb med

Hent undervisningsbeskrivelsen her:

<https://pure.au.dk/portal/da/publications/karriere-som-v%C3%A6rkl%C3%A6sning-i-dansk-p%C3%A5-htx/>

Charlotte Bork Eberhardt · 1st
Studievejleder, gymnasielærer og forfatter
3mo · Edited · 🌐

I onsdags holdt vi messe på @htx_uch ... tredjeårseleverne formidlede deres erfaringer og oplevelser fra studie -og jobpraktik i sidste uge til vores andenårselever. Eleverne havde lavet stande, hvorfra de formidlede, hvad en karriere er, hvad praktikken har betydet for dem og deres planer for tiden efter htx og ... hvad pokker 'planlagt tilfældighed' er. At svare på det kræver, at man kender til karriere teori - og det gør tredjeårseleverne, som i forbindelse med praktikken har læst [Ric Thomsens](#) fine bog "Karriere." Det var en meget opløftende dag på htx ❤️ forløbet er udviklet sammen med [Camille Bøgh Tybjerg](#) fra [Studievalg.dk](#). Tak for det spændende samarbejde, Camille!

Show translation

Tilskynde til solidaritet, samarbejde og kollektive handlinger

- Uddannelse og karriere er ikke en individuel aktivitet.
- Vi tager uddannelse og forfølger vores karriere sammen med andre – nogle gange i samarbejder, andre gange i konkurrence/eksklusion.
- Strategier til ændring af din uddannelse eller karriere kan være kollektive såvel som individuelle.
- Anerkendelse af vigtigheden af samarbejde og 'kollektiv kamp' åbner mange nye muligheder for læring og karriereudvikling.

Eksempel

Inspiration fra Vejledning i Fællesskaber

- *«Ressursen jeg laget var en karriereveiledningstjeneste for dem som besøker NN-huset. Huset er et ressurscenter for personer som, enkelt sagt, har falt utenfor. Huset har rådgivning om juridiske og sosiale rettigheter, men ikke karriereveiledning.*
- *Min ressurs er altså en tenkt ressurs, et tillegg lagt til en eksisterende tjeneste, og er inspirert av Rie Thomsens arbeid med karriereveiledning der folk befinner seg.*
- *Karriereveiledningstjenesten i Huset er tenkt som en kombinasjon av individuell veiledning og gruppeveiledning, og hvor veilederen også har en sosial funksjon. Nærmere bestemt også er med og betjener husets kafé, slik at det skal være lavere terskel for karriereveiledningen.»*

Schulstok, T., Thomsen, R., & Hooley, T. (2024). Karriererveiledning for sosial rettferdighet: Hva kan det bety for norske karriereveiledere. I I. Bårdsdatter Bakke, T. Schulstok, & I. M. Bakke (red.), *Ikke bare god å snakke med : Om profesjonalisering av karriereveilederrollen i Norge* (s. 203-216). Fagbokforlaget.

Arbejde på flere niveauer niveauer fra det individuelle til det globale

Nogle gange vil folk bedst blive hjulpet af individuel støtte, andre gange af systemændringer (ofte af begge på samme tid).

Vejledning foregår med		
individer	grupper	klasser
skoler	familier	fællesskaber
karrierecentre	fagforeninger	arbejdsgivere
foreninger	Regeringer	Aktive borgere

Brug gerne chatten

Jeg har måder at arbejde med det på i min praksis eller ideer til det

**Genkender du
pejlemærket som
relevant i din
vejledningspraksis?**

Maria Söderholm and her colleagues from the [Student Services and Support department](#) (Anna Pallin, Tomas Lilja, Thomas Wahlström, Richard Hartvik and Shireen Mallkoo) at [Umeå University](#)

Tre centrale pointer:

- **Tidspunktet for støtte er afgørende:** Tidlig information til asylansøgere var mindre effektiv – støtte gav bedre resultat senere i integrationsprocessen.
- **Sprog og kontekst er nøglen:** Seminarer på svensk for deltagere med avanceret sprogkundskab skabte større engagement og forståelse.
- **Langsigtet samarbejde virker:** Projektet har ført til vedvarende seminarer og øget interesse for videregående uddannelse og karrierevejledning blandt migranter.

Supporting migrants to
Sweden to access
education and the
labour market

Seize the moment

- History is not finished.
- Politics is not settled.
- There are opportunities to change and rethink paradigms.

Del via COCAG

Blev du inspireret, tænkssom, kritisk?

Send gerne et indlæg til vores blogg, beskriv din praksis, dine tanker, dine ideer

riet@edu.au.dk

<https://cocag.co.uk>

Alle referencer kan findes i denne artikel

Hooley, T., Thomsen, R., & Debono, M. (2024). A legacy of solidaric critique and hope for a better world: A meditation on the scholarly contribution of Ronald Sultana. *Journal of the National Institute for Career Education and Counselling*, 52(1), 10-24. <https://doi.org/10.20856/jnicec.5202>

Journal of the National Institute for Career Education and Counselling
April 2024, Issue 52

A legacy of solidaric critique and hope for a better world: A meditation on the scholarly contribution of Ronald Sultana

Article

10.20856/jnicec.5202

Tristram Hooley

Inland Norway University of Applied Sciences

Rie Thomsen

Aarhus University

Manwel Debono

University of Malta

For correspondence

Tristram Hooley: tristram.hooley@inn.no

Download: <https://www.nicecjournal.co.uk/index.php/nc/issue/view/52/55>